

Zápisnica z rokovania Rady NCPXFEL and ERI

19.10.2026 online, 13.00 - 15.00

Prítomní: Pavol Sovák, Jaroslava Szűcssová, Peter Gömöry, Norbert Kučerka, Karel Saksl, Naďa Mrkývková, Peter Oberta, Dušan Chorvát, Róbert Szabó, Andrej Herzáň, Tomáš Michalek

Ospravedlnení: Imrich Barák, Jana Pivoňková

Prizvaní: Členovia OV SFEL: Jozef Bednarčík, podpredseda OV SFEL 2026, Adriana Zeleňáková, Daniela Uhríková, Daniela Čorbová

Program:

1. Vyhodnotenie diskusného fóra na EU Noci vedy „Nebojme sa veľkej vedy“ 25.9.2026 v Auréliu
2. Vyhodnotenie 9. ročníka SFEL 2026, 28.9. - 2.10.2026, KC Academia v Starej Lesnej
3. Vyhodnotenie návštevy študentov SŠ v XFEL na Xcool Lab (12.-15.10.2026)
4. Informácia o financovaní NCPXFEL v r. 2027
5. Rôzne
 - a. Výjazdové zasadnutie ESFRI komisie 8.- 9.12.2026
 - b. Žiadosti o finančnú podporu

Rokovanie viedol predseda Rady.

Ad 1:

Na základe požiadania zhodnotil priebeh podujatia Dušan Chorvát, moderátor. Podujatie bolo pripravené na propagáciu významu LSF pre slovenskú vedu, ktorý odprezentovali nami požiadaní zástupcovia počas Európskej noci vedy v spolupráci s Auréliom, t.j. 25.9.2026.

Podujatia sa zúčastnili s cieľom prezentovať:

Tibor Teplický, Dušan Chorvát: ELI, Jana Pivoňková, Imrich Barák : E-XFEL, Peter Gömöry: EST

Andrej Herzáň: CERN, Rastislav Korfanta: ILL Grenoble

Moderátor: Dušan Chorvát

Róbert Szabó: podal informáciu o podujatiach organizovaných UNIVNET a SKEBA počas Noci vedy. Detaily bude možné získať z aktualít oboch združení.

Uznesenie č. 1: Rada berie na vedomie informáciu o priebehu diskusného fóra na tému „Nebojme sa veľkej vedy“. Vysoko oceňuje spoluprácu s Auréliom. Na základe diskusie Rada konštatuje, že podujatie splnilo svoj zámer. Vyslovuje poďakovanie Dušanovi Chorvátovi a všetkým aktívne vystupujúcim reprezentantom LSF.

Ad 2:

Predseda Rady, podpredsedovia Programového výboru a predsedníčka lokálneho výboru podrobne zhodnotili nielen priebeh odborného programu ale i celkové organizačné zabezpečenie SFEL2026, úroveň služieb pre účastníkov. Organizátori nezaznamenali kritické postrehy, účastníci spontánne reagovali a vysoko hodnotili odbornú i spoločenskú úroveň SFEL, ocenili perfektnú organizáciu

podujatia, kvalitu stravovania a ubytovania. Predseda OV sa opäť vrátil k zhodnoteniu vedeckej školy počas closing remarks. Rada NCP súhlasí s prednesenými závermi:

- Prispôbiť počet grantov a účastníkov kapacity KC Academia (do 70 účastníkov)
- Zvážiť dĺžku podujatia
- Posilniť Hands on - zaradiť ako regulárny program, ideálne popoludní po blokoch tutoriálnych prednášok
- Posilniť hodnotiteľskú skupinu posterovej sekcie
- Ponechať záber školy: synchrotróny, neutróny a FEL
- Sprísniť výber študentov, vyžadovať aktívnu účasť vo forme posterov

Uznesenie č.2: Rada berie na vedomie informáciu o priebehu SFEL 2026, konštatuje že 9. ročník opäť preukázal opodstatnenosť tohto podujatia pre slovenskú vedeckú komunitu. Podujatie má veľmi pozitívnu odozvu u zahraničných prednášateľov a zaznamenalo aj mediálny ohlas. Rada vyslovuje poďakovanie členom OV SFEL a tajomníčke NCPXFEL za vynikajúcu organizáciu podujatia.

Predseda Rady informoval o ekonomických nákladoch SFEL. Pripomenul, že schválený a odhadovaný rozpočet bol do 75 k€ (bez mzdových nákladov).

Celkové náklady: KC Academia – 33 447,90 €, Kontakt 12 076 €, hotel Lesana 3000 €, materiály: 1 253, 12€ + 177,6 €, transport autami a autobusom 2000 €, **celkom: 51 953 €**

Odmeny pre členov OV: 10 600 + odvody:

Na základe faktúr a na základe zmluvy s E-XFEL a obdržaní zálohy 20 k€ z XFEL boli prostriedky pre XFEL preúčtované a odoslané na finančné odd. XFEL do výšky 30 k€ s tým, že sme požiadali o refundáciu zostatku do výšky 30k€ po ponížení cestovných náhrad účastníkov SFEL z XFEL.

Uznesenie č.3: Rada berie na vedomie výdavky na SFEL po položkách a schvaľuje výdavky zo zdrojov NCPXFEL, E-XFEL a ILL.

Ad 3:

Predseda Rady a tajomníčka Rady informovali o priebehu výjazdu študentov SŠ z PSK a KSK do XFEL na Xcool Lab. Podujatie sa vydarilo, študenti výborne reprezentovali SR, boli výborne pripravení a motivovaní. Preparatory míting 18.9.2026 sa osvedčil a ÚFV PF ho perfektne obsahovo zvládol. Osvedčil sa spôsob prepravy na trase KE-Hamburg autobusom. Cesta zo Slovenska do Hamburgu súkromným autobusovým prepravcom je najekonomickejšia a aj najbezpečnejšia pre veľké skupiny. Veľké poďakovanie patrí tajomníčke NCP Jaroslave Szűcsovej a Janke Pivonkovej za organizáciu. Študenti veľmi pozitívne zhodnotili podujatie po obsahovej i organizačnej stránke, boli spokojní aj s ubytovaním a stravou.

Pre budúce ročníky máme komplet know-how, jasný legislatívny rámec. Na výjazdovom zasadnutí ESFRI by sme mohli dohodnúť deadline a región, z ktorého budú stredoškólači pri ďalšej návšteve E-XFEL Xcool Lab v roku 2027. Je nevyhnutné zabezpečiť zodpovednú osobu za výber stredoškólačov a komunikáciu so strednými školami z Rady.

Dôležitou úlohou do budúca je ako ďalej podchytiť talentovaných študentov, ktorí návštevu zrealizujú.

SFEL 2026 aj Xcool Lab zaznamenali mediálny ohlas. Vysoko si vážime spoluprácu s Kreatívnym centrom STVR (pani JUDr. Daniela Čorbová, pani Ing. Silvia Košťová, pani Edita Hudáková). Z oboch podujatí bol redaktormi STVR pripravený záznam, ktorý bol odvysielaný v relácii 2. programu STV pre regióny dňa

14.9.2026 od 16.30. V živom vysielaní k obsahu reportáže diskutovali Karel Saksl a Pavol Sovák. Záznam je na linku: <https://www.stvr.sk/televizia/archiv/14356/624738#1069>

Náklady na prepravu tvoria 5 961€, 50 % príspevkov na 1 študenta je 106 € (pôvodný odhad bol 150 €). Predseda Rady navrhol, aby sme požadovali príspevok 100 €, čo Rada jednomyseľne podporila.

Uznesenie č. 3: Rada berie na vedomie informáciu o priebehu Xcool Lab 2026, konštatuje zdarný priebeh, vynikajúcu reprezentáciu SR stredoškólákmi z PSK a KSK. Vyslovuje poďakovanie organizátorom a schvaľuje pre študentov príspevok na cestovné vo výške 100 €/študent.

Ad 4:

Predseda Rady informoval o tom, že z kancelárie VI sme dostali predbežné vyrozumienie, že na základe našej žiadosti vo výzve VIESF sme získali 803 tis. €. 373 tis Eur na prevádzku a rozvoj a na investície 180 k€ pre FPCH STU a 250 k€ pre UMB SAV, v.v.i.. Nie je známe, či investičné financie prídu ako kapitálové. Po obdržaní úpravy dotácie pre UPJŠ bude určený z úrovne PF UPJŠ spôsob komunikácie s partnermi.

Uznesenie č. 4:

Rada NCP berie na vedomie, že NCP XFEL bude podporený finančnou dotáciou žiadanou pre rok 2026 s využitím na aktivity v roku 2027 vo výške 803 k€. 387 k€ pre prevádzku a rozvoj, investičné 430 k€ (180 STU a 250 UMB SAV BA). Predseda Rady ukladá členom zvážiť aktivity pre rok 2027 v oblastiach vedy, outreach, vzdelávania, spolupráce s priemyslom tak, aby na výjazdovom zasadnutí ESFRI sa schválilo ich zaradenie do harmonogramu podujatí a finančné pokrytie.

Ad 5:

- Výjazdové zasadnutie ESFRI komisie sa uskutoční 8.-9.12.2026 v KC Academia. Program bude zameraný na Výročnú správu za rok 2026, Plán hlavných aktivít v r. 2027, Rozpočet 2027. Pozvánka bude odoslaná v prvej dekáde novembra. Organizačne je hotel dohodnutý.

Rada prerokovala a schválila žiadosti o finančné zabezpečenie ZSC:

- Peter Oberta, XFEL ILO meeting, 5.- 6.11.2026 v Hamburgu - Schenefeld.
Letenka: 300 – 400 € (z Prahy), Hotel: 300 – 400 € (dve noci). Pokiaľ bude Guesthouse (100 €). Doprava: 100 € (preprava z a na letisko a z a na hotel)
- doc. RNDr. Pavol Hvizdoš, DrSc., delegát SR v E-XFEL Council, účasť na 45 zasadnutí Rady E-XFEL, 19.- 20.11.2026, letenky, ubytovanie, diéty.

Najbližšie rokovanie Rady sa uskutoční **16.11.2026 od 15.30, online**, tento termín je predbežný, v prípade potreby bude upresnený.

Zapísali: Pavol Sovák a Jaroslava Szűcssová